**UCHWAŁA NR XXXVIII/256/2018**
**RADY GMINY OLSZANICA**
**z dnia 30 stycznia 2018 r**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ( t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875, z późn. zm.1) oraz art. 176 pkt 1 i art 179 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ( t. j. Dz. U. z 2017, poz.697 z późn. zm. ), Rada Gminy Olszanica uchwala, co następuje:

**§1.** Przyjmuje się Gminny Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olszanica.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Tadeusz Darosz

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/256
Rady Gminy Olszanica z dnia 30.01.2018 r.

# Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Olszanica na lata 2018 - 2020

## I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletności tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcjonalną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcjonalne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

## II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Olszanica na lata 2018 - 2020 określa zadania własne gminy wynikające z:

a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 697z późn. zm.),

b) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769, z późn. zm.),

c) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),

d) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ),

e) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ( t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2198 ),

f) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ( t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 682),

g) ustawy z dnia 26 października 1892 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich ( Dz. U. z 2016 r., poz. 1654 z późn. zm. ),

h) ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 ( Dz. U. z 2016 r., poz. 1572 z późn. zm.),

i) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ( t. j. Dz. U. z 2017 r., poz.1952 ),

j) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci ( Dz. U. z 2017 r., poz. 1851 ),

k) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ( Dz. U. z 2017 r., poz. 489 z późn. zm. ),

l) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" ( Dz. U. z 2016 r., poz. 1860 ),

ł) ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny ( dz. U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm. ).

## III. DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA GMINY OLSZANICA

Gmina Olszanica jest gminą wiejską zajmującą powierzchnię 9. 402 ha. W jej skład wchodzą miejscowości: Olszanica, Uherce Mineralne, Orelec, Zwierzyń, Rudenka, Wańkowa, Stefkowa i Paszowa. Gmina liczy 5.075 mieszkańców, z tego:

| | | |
|---|---|---|
| Olszanica | - | 1.229 w tym 646 kobiet |
| Uherce Mineralne | - | 1.356 w tym 691 kobiet |
| Orelec | - | 449 w tym 226 kobiet |
| Zwierzyń | - | 261 w tym 132 kobiet |
| Rudenka | - | 379 w tym 187 kobiet |
| Wańkowa | - | 421 w tym 199 kobiet |
| Stefkowa | - | 630 w tym 319 kobiet |
| Paszowa | - | 350 w tym 171 kobiet |

Największą grupę wśród mieszkańców stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 64,1%, mieszkańców, w wieku przedprodukcyjnym jest 18 % osób, a w wieku poprodukcyjnym 17,9 %. Jednocześnie zauważa się tendencję wzrostową liczby osób, które w ciągu następnych lat przekroczą potencjalny wiek zdolności do pracy, co w perspektywie długoterminowej wskazuje na postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

## IV. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem GOPS w Olszanicy.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wsparciem GOPS objęto 150 rodzin, w tym 382 osoby. Głównym powodem udzielenia pomocy było:

| | |
|---|---|
| Ubóstwo | 89 rodzin ( 213 osób) |
| Długotrwała i ciężka choroba | 69 rodzin ( 154 os. ) |
| Bezrobocie | 66 rodzin ( 159 os. ) |
| Niepełnosprawność | 50 rodzin ( 116 os. ) |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych niepełnych i 16 rodzin wielodzietnych | 31 rodzin ( 114 os. ) w tym: 17 rodzin |
| Potrzeba ochrony macierzyństwa | 25 rodzin ( 113 os. ) |
| Alkoholizm | 11 rodzin ( 24 os. ). |

Od kilku lat wyraźnie dostrzegany jest kryzys wartości moralnych i kulturowych całych rodzin. Związane jest to przede wszystkim z migracją zarobkową, rozluźnieniem więzi rodzinnych, wpływem negatywnych wzorców osobowych. Rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy finansowej, pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, wsparcia asystenta rodziny, a jeżeli jest to konieczne zapewnia się dziecku opiekę i wychowanie poza rodziną poprzez umieszczenie w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej.
Dane statystyczne GOPS wskazują, iż na przestrzeni lat 2013 – 2017 liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie asystenta rodziny jest w zasadzie taka sama. Nie zanotowano przypadku przydzielenia asystenta rodziny na wniosek sądu opiekuńczego. Wszystkie rodziny do tej formy pomocy zostały wytypowane przez pracowników socjalnych, gdyż wymagały one wsparcia w szerszym zakresie aniżeli pomoc świadczona w ramach pracy socjalnej. Nadmienić należy również, że wsparcie asystentem rodziny ma charakter dobrowolny, rodzina powinna wyrazić zgodę na tę formę pomocy i ściśle z asystentem współpracować. Z informacji pracowników socjalnych wynika, że napotykają oni na duże problemy w tym zakresie, gdyż rodziny dysfunkcyjne nie chcą takiej zgody wyrażać.
Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny na wniosek pracowników socjalnych:

| | |
|---|---|
| 2013 rok | 6 rodzin |
| 2014 rok | 8 rodzin |
| 2015 rok | 9 rodzin |
| 2016 rok | 9 rodzin |
| 2017 rok | 4 rodziny – praca asystenta w wymiarze ½ etatu. |

Ponadto od 2016 roku Gmina Olszanica ponosi wydatki za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Porozumieniem Nr PR.422.1.2016 zawartym w dniu 13. 04. 2016 r. pomiędzy Powiatem Leskim a Gminą Olszanica finansowanie przez gminę pobytu dziecka w pieczy zastępczej wynosi:
w pierwszym roku 10 % wydatków,
w drugim roku 30 % wydatków,
w trzecim i następnych latach pobytu dziecka 50 % wydatków.

## V. ANALIZA SWOT

### REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU NA TERENIE GMINA OLSZANICA

| MOCNE STRONY | SŁABE STRONY |
|---|---|
| - wyszkolona kadra pracownicza,<br>- dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny,<br>- realizacja programów osłonowych i profilaktycznych,<br>- zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny,<br>- otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym, | - brak Punktu Konsultacyjnego i specjalistycznego poradnictwa psychologa,<br>- brak wolontariatu,<br>- niewystarczające środki finansowe na działania o szerszej skali na rzecz rodziny,<br>- opór środowiska lokalnego i samych rodzin, do tworzenia rodzin wspierających,<br>- niechęć do korzystania z pomocy asystenta rodziny. |

| | |
|---|---|
| - działania lokalnych jednostek organizacyjnych, instytucji i organizacji na rzecz lokalnego wsparcia. | |
| **SZANSE** | **ZAGROZENIA** |
| - możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych,<br>- rosnąca świadomość społeczna. | - złożoność problemów w rodzinach,<br>- niespójne przepisy prawa,<br>- degradacja relacji rodzinnych. |

## VI. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

## VII. CELE SZCZEGÓŁOWE

**1.** Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:
a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,

b) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,

c) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników powodujących dysfunkcjonalność rodziny.

**2.** Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:
a) objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na terenie placówek oświatowych,

b) monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia,

c) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, ustawy o systemie oświaty, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" oraz rządowych programów osłonowych,

d) wspieranie rozwoju uzdolnień dzieci i młodzieży poprzez pomoc materialną o charakterze motywacyjnym ( stypendia za szczególne sukcesy w różnych dziedzinach wiedzy, sztuki lub sportu),

**3.** Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:
a) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,

b) zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych poprzez ustanawianie rodzin wspierających,

c) pomoc rodzinom przeżywającym trudności w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,

d) pomoc rodzinom w dostępie do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

**4.** Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:
a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym z placówkami służby zdrowia,

b) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej - współpraca z Policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy,

c) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,

d) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,

e) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.

**5**. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:
a) pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny, rodziny wspierającej.

**6**. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:
1. udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie,

2. udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin.

## VIII. ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci, zamieszkałe na terenie Gminy Olszanica, w szczególności rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, oraz rodziny, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

## IX. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu gminy Olszanica, w tym z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dotacji, środków Unii Europejskiej, z programów rządowych przeznaczonych na wspieranie rodziny oraz środków pozabudżetowych.

## X. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszanicy we współpracy z instytucjami opisanymi w poniższej tabeli.

| Lp. | Instytucja: | Zadania/zakres współpracy |
|---|---|---|
| 1 | **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszanicy** | Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, w tym wnioski o stosowną pomoc w celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dzieci i rodzin, zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej w ramach ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci ( 500+ ), ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o systemie oświaty ( wypłata stypendiów i zasiłków szkolnych ), ustawy „Za życiem" ( wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego z powodu urodzenia dziecka z ciężką, nieuleczalną chorobą) oraz rządowych programów osłonowych, w tym program pomocy w zakresie dożywiania i program KARTA DUZEJ RODZINY, przydzielanie rodzinom wsparcia poprzez pracę asystenta rodziny i rodzin wspierających, prowadzenie pracy socjalnej, konsultacje ze specjalistami celem zdefiniowania czynników powodujących dysfunkcjonalność rodziny, motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji, angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach, warsztatach podnoszących kompetencje i umiejętności opiekuńczo – wychowawcze a także umiejętności społeczne, angażowanie środowiska lokalnego do wspierania rodzin mających trudności opiekuńczo – wychowawcze, organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, finansowanie kosztów szkoleń dla rodzin wspierających i asystentów rodziny, współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej, udział w kampaniach i projektach promujących zdrowy styl życia oraz prawidłowe wypełnianie ról w rodzinie bez względu na płeć. Obsługa administracyjna Zespołu Interdyscyplinarnego w Olszanicy, prowadzenie procedury „ Niebieskiej Karty" |
| 2 | **Urząd Gminy w Olszanicy** | Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny, realizacja rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna", przyznawanie i realizacja stypendiów Gminy Olszanica dla uczniów szczególnie uzdolnionych, przyznawanie i realizacja dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych.<br>Systematyczna edukacja środowiska lokalnego ( plakaty, ulotki, broszury ). Finansowanie kosztów związanych z utrzymaniem szkół, przedszkoli i stołówek szkolnych. |
| 3 | **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku** | Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. |

| | | |
|---|---|---|
| | | Zapewnienie dzieciom z terenu Gminy Olszanica pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Współpraca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z pracownikami socjalnymi, asystentem rodziny, rodzinami wspierającymi celem określenia możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej. |
| | **Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich w Lesku** | Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego. Wytypowanie kuratorów sądowych do pracy w Zespole Interdyscyplinarnym w Olszanicy. |
| | **Kuratorzy sądowi** | Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu.<br>Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. |
| | **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Olszanicy** | Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie informacji na temat możliwości skorzystania ze specjalistycznych form wsparcia, terapii,<br>motywowanie osób do podjęcia konkretnych działań w zakresie terapii i leczenia uzależnień,<br>finansowanie wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym w szczególności dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,<br>wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych ( w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo - wychowawczych, kulturalno - oświatowych, sportowych i rekreacyjnych).<br>Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty |
| | **Zespół Interdyscyplinarny w Olszanicy** | Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, opracowanie i realizacja planów pomocy w indywidualnych przypadkach, powoływanie grup roboczych do pracy z rodziną, rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą, izolowanie sprawców od ofiar, kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych, kierowanie wniosków do sądu o obowiązek leczenia odwykowego, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą, udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego „ o pobiciu", finansowanie tzw. „Telefonu zaufania" i rozpowszechnianie jego numeru **601 303 144**<br>Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.<br>Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. |
| | **KPP Lesko Wydział Prewencji w Olszanicy** | Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy Olszanica<br>Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.<br>Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci |

| | | |
|---|---|---|
| | | i młodzieży, |
| | **Szkoły z terenu Gminy Olszanica** | Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych.<br>Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci.<br>Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.<br>Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, pomoc w odrabianiu lekcji), dodatkowe zajęcia wyrównawczo – dydaktyczne, organizacja - zapewnienie bazy lokalowej i personelu do realizacji dożywiania dzieci i młodzieży szkolnej, realizacja programu pomocy uczniom „wyprawka szkolna", pomoc przy realizacji stypendiów szkolnych, stypendiów dla szczególnie uzdolnionych, kierowanie dzieci do specjalistów celem uzyskania pomocy w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Lesku<br>Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. |
| | **Placówka służby zdrowia w Olszanicy** | Opieka i profilaktyka zdrowotna całych rodzin, rozpoznawanie potrzeb środowiska poprzez wizyty lekarzy i pielęgniarki rodzinnej, doraźna usługa opiekuńcza w celu zapewnienia natychmiastowej interwencyjnej pomocy i opieki medycznej, badania okresowe – ocena dbałości rodziców o zdrowie dzieci, instruktaż dla młodych rodziców dot. prawidłowego wychowywania, rozwoju i zdrowia potomstwa, wskazywanie możliwości podejmowania leczenia w specjalistycznych ośrodkach ( np. leczenie choroby alkoholowej i innych uzależnień ), wydawanie zaświadczeń dla ofiar przemocy domowej.<br>Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty |
| | **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Lesku** | Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego, wydawanie orzeczeń o konieczności specjalnego nauczania dla dzieci mających problemy zdrowotne, współpraca ze szkołami z terenu Gminy Olszanica, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olszanicy. |
| | **Parafie z terenu gminy Olszanica** | Wspieranie działań w zakresie realizowania programów na rzecz rodziny oraz upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny. |
| | **Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego na terenie Gminy Olszanica ( PCK, kluby sportowe** | Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej. |

## XI. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszanicy. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających potrzeb. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będzie poprzez przedstawianie co roku Radzie Gminy Olszanica sprawozdania z realizacji zadań Programu do 31 marca za rok poprzedni.

## XII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Tadeusz Dorosz